

GD A Ń S K I

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 3

Poz.	Treść	Strona
28.	Ustawa z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania Rad Narodowych	31
29.	Dekret z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego	35
30.	Dekret z dnia 20 listopada 1944 r. o zmianie dekretu Prez. R.P. o podatku od lokali	37
31.	Dekret z dnia 13 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego	38
32.	Rozporządzenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 15 maja 1945 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie wykonania dekretu o reformie samorządowego systemu podatkowego	40
33.	Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 czerwca 1945 r. w sprawie zgłaszania roszczeń w zakresie ubezpieczeń społecznych powstałych podczas zatrudnienia obywateli polskich w Niemczech i na obszarach okupowanych przez niemców	47
34.	Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 czerwca 1945 r. w sprawie zgłaszania okresu zatrudnienia w Rzeszy i na obszarach okupowanych przez niemców do zaliczenia na poczet okresu uprawniającego do uzyskania renty ubezpieczeniowej	47
35.	Obwieszczenie Wojewody Gdańskiego z dnia 17 lipca 1945 r. o objęciu niektórych powiatów Okręgu Mazurskiego i Pomorza Zachodniego — jako Pełnomocnik Rządu R.P.	48
36.	Obwieszczenie Wojewody Gdańskiego z dnia 25 lipca 1945 r. w sprawie obowiązku uzyskiwania koncesji na zarobkowy przewóz osób i towarów pojazdami mechanicznymi	48
37.	Okólnik Wojewody Gdańskiego z dnia 20 lipca 1945 r. w sprawie używania pieczęci urzędowych, korespondencji specjalnej i wywieszania flag państwowych	49
38.	Okólnik Wojewody Gdańskiego z dnia 25 lipca 1945 r. w sprawie delegacji na przeloty samolotami komunikacyjnymi	50

DZIAŁ URZĘDOWY

28

U S T A W A

z dnia 11 września 1944 r.

o organizacji i zakresie działania rad narodowych.

(Dz. U. R. P. Nr. 5/1944, poz. 22)

Z ofiarnej walki ludu polskiego,
z krwi patriotów, przelanej ku chwale Ojczyzny,
z bohaterskiego znoju żołnierzy Wolności,
z ducha braterskiej więzi Słowian w walce
z dziczą germańską,
powstaje znów do życia Wolna i Niepodległa Polska.
My, członkowie Krajowej Rady Narodowej,
zgrupowani na uwolnionej Ziemi Polskiej, pomni
obowiązku wobec Narodu, z którego woli zjednoczy-
liśmy się do czynu i walki, wierni zasadom Manife-
stu Lipcowego, postanawiamy:

Rozdział I.

Powołanie rad narodowych.

Art. 1. Do czasu powołania stałej politycznej re-
prezentacji narodu w myśl zasad konstytucji z dnia

17 marca 1921 r., jako tymczasowe organy ustawo-
dawcze i samorządowe na oswobodzonych od oku-
panta terenach Rzeczypospolitej Polskiej, działają ra-
dy narodowe.

Art. 2. 1. Struktura hierarchiczna rad narodo-
wych jest następująca:

- Krajowa Rada Narodowa,
- wojewódzkie rady narodowe,
- powiatowe rady narodowe,
- miejskie rady narodowe,
- gminne rady narodowe.

2. Zakres działalności terytorialnej rad narodowych wskazanych w § 1 punkty b — e, opiera się na podziale administracyjnym Rzeczypospolitej Polskiej z tym, że Rady Narodowe miast Warszawy i Łodzi posiadają uprawnienia wojewódzkich rad narodowych, miejskie rady narodowe miast wydzielonych posiadają uprawnienia powiatowych rad narodowych, zaś miejskie rady narodowe miast niewydzielonych — uprawnienia gminnych rad narodowych.

Rozdział II.

Skład rad narodowych.

Art. 3. Udział w tworzeniu rad narodowych biorą wszystkie organizacje i zrzeszenia demokratyczno-niepodległościowe, które zgłoszą swoją działalność we właściwych organach Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego i stoją na gruncie mocy obowiązującej ustawy konstytucyjnej z dnia 17 marca 1921 r.

Art. 4. Krajowa Rada Narodowa składa się:

- 1) z członków Krajowej Rady Narodowej, którzy zostali powołani przed uchwaleniem niniejszej ustawy,
- 2) z przedstawicieli, delegowanych przez organizacje polityczne i gospodarcze, centralne zrzeszenia zawodowe i społeczne, działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) z przedstawicieli wojewódzkich rad narodowych oraz Rad Narodowych miast Warszawy i Łodzi w liczbie po 5 członków od każdej z tych rad,
- 4) z przedstawicieli organizacji polskich zagranicą, skupiających w swych szeregach obywateli polskich, o ile organizacje te podporządkowały się Krajowej Radzie Narodowej,
- 5) z dokooptowanych przez Krajową Radę Narodową, na wniosek jej Prezydium, wybitnych i zasłużonych przedstawicieli wojskowości, nauki, literatury, sztuki i pracy społecznej, z tym, by liczba dokooptowanych nie przekraczała $\frac{1}{4}$ ogólnej liczby członków Krajowej Rady Narodowej.

Art. 5. § 1. Organizacje polityczne wysyłają swych przedstawicieli do Krajowej Rady Narodowej, na podstawie porozumienia się między sobą ich instancji kierowniczych.

§ 2. Liczbę przedstawicieli zrzeszeń zawodowych i społecznych ustali w każdym konkretnym przypadku Prezydium Krajowej Rady Narodowej, biorąc pod uwagę rzeczywistą rolę społeczną, wpływ i liczebność danej organizacji oraz zasadę, aby w Krajowej Radzie Narodowej były odpowiednio reprezentowane wszystkie niżej wymienione zrzeszenia:

- a) robotnicze i pracownicze związki zawodowe,
- b) organizacje i zrzeszenia zawodowe inteligencji pracującej,
- c) organizacje rzemieślnicze,
- d) organizacje rolnicze,
- e) centrale i związki spółdzielcze,
- f) organizacje i zrzeszenia przemysłowe i handlowe,

- g) instytucje kulturalne i oświatowe,
- h) stowarzyszenia pomocy i opieki społecznej,
- i) organizacje młodzieży.

§ 3. Liczba przedstawicieli wymienionych w § 2 zrzeszeń i organizacji z całego terenu Rzeczypospolitej Polskiej wraz z dotychczasowymi członkami Krajowej Rady Narodowej z ich ramienia, nie może przekraczać $\frac{1}{5}$ ogółu członków Krajowej Rady Narodowej.

§ 4. Ogólna liczba członków Krajowej Rady Narodowej nie może przekraczać 444.

Art. 6. § 1. System przedstawicielstwa w wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych radach narodowych winien odpowiadać zasadom, wyrażonym w art. 4 pkt. 1, 2, 5 oraz w art. 5 § 1, 2, 3 z tym, że liczba członków tych rad nie powinna przekraczać:

- a) w radach wojewódzkich oraz w miastach Warszawie i Łodzi — 100,
- b) w radach powiatowych — 50,
- c) w radach miejskich, w miastach:

do 5.000 mieszkańców	— 12
ponad 5.000 do 10.000 mieszkańców	— 16
ponad 10.000 do 25.000 mieszkańców	— 24
ponad 25.000 do 40.000 mieszkańców	— 32
ponad 40.000 do 60.000 mieszkańców	— 40
ponad 60.000 do 120.000 mieszkańców	— 48
ponad 120.000 do 180.000 mieszkańców	— 56
ponad 180.000 do 250.000 mieszkańców	— 64
ponad 250.000 mieszkańców	— 72
- d) liczba członków rad gminnych winna wynosić nie mniej niż 12 i nie więcej niż 30 osób, z uwzględnieniem w razie możliwości przedstawicielstwa w radzie poszczególnych gromad wiejskich na terenie danej gminy.

§ 2. Narodowe rady gminne oraz miejskie, w miastach niewydzielonych, delegują do rady powiatowej po jednym przedstawicielu z grona prezydium danej rady narodowej.

Narodowe rady powiatowe i rady narodowe w miastach wydzielonych (z wyjątkiem miast Warszawy i Łodzi) delegują po 2 przedstawicieli do wojewódzkiej rady narodowej z grona swego prezydium.

Do rad narodowych miejskich nie wchodzi przedstawiciele innych rad terenowych.

§ 3. Liczba członków dokooptowanych nie może przekraczać:

- a) w wojewódzkich radach narodowych — $\frac{1}{4}$ ogółu członków rady,
- b) w powiatowych radach narodowych — $\frac{1}{5}$ ogółu członków rady,
- c) w gminnych radach narodowych — $\frac{1}{6}$ ogółu członków rady.

Art. 7. § 1. Delegatami organizacji wymienionych w art. 4 mogą być osoby, które brały lub biorą czynny udział, bądź w walce zbrojnej z okupantem, bądź w cywilnej akcji samoobrony i oporu, włączając w to akcję propagandową, bądź też w akcji odbudowy państwowości polskiej w zakresie politycznym, społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, o ile ukończyły 21 lat życia.

§ 2. Nie mogą być delegatami osoby, obciążone zarzutem współdziałania z okupantem niemieckim w jego walce z narodem polskim, bądź też udziałem w walce bratobójczej z niepodległościowymi organizacjami demokratycznymi.

Art. 8. Prezydium każdej rady narodowej wyższego stopnia sprawdza w granicach swojej właściwości terytorialnej prawidłowość ukonstytuowania się rad narodowych niższych stopni.

Art. 9. Nowowprowadzeni członkowie rady narodowej składają na ręce przewodniczącego rady narodowej następujące ślubowanie:

„Ślubuję uroczyście, jako członek rady narodowej, według najlepszego mego rozumienia i zgodnie z sumieniem, rzetelnie pracować dla dobra Narodu Polskiego, stać na straży jego praw demokratycznych i czynić wszystko, w miarę swoich sił i uzdolnień, dla umocnienia niepodległości i pomyślnego rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 10. Członkowie Krajowej Rady Narodowej używają tytułu „poseł do Krajowej Rady Narodowej”.

Art. 11. Art. 21 i 22 konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. mają odpowiednie zastosowanie do członków Krajowej Rady Narodowej.

Art. 12. Członkowie Krajowej Rady Narodowej mają prawo do bezpłatnego korzystania z państwowych środków komunikacyjnych na terenie całego państwa.

Rozdział III.

Organy rad narodowych.

Art. 13. § 1. Rady narodowe wybierają ze swego grona Prezydium, złożone z przewodniczącego, jego zastępcy oraz 3 członków.

§ 2. Krajowa Rada Narodowa wybiera Prezydium, złożone z 5 osób, w skład którego wchodzi: Przewodniczący, jego zastępcy oraz Naczelný Dowódca Wojska Polskiego.

Art. 14. Do Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej i jego zastępców mają zastosowanie wszystkie postanowienia konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. dotyczące marszałka i wicemarszałków sejmów.

Art. 15. § 1. Pomocniczym organem Krajowej Rady Narodowej jest Biuro Prezydyjne.

§ 2. Organizację Biura Prezydyjnego i zakres jego działalności ustali rozporządzenie Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

§ 3. Mianowanie funkcjonariuszów Biura Prezydyjnego na stanowiskach kierowniczych należy wyłącznie do Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

Art. 16. § 1. Do czasu zorganizowania Najwyższej Izby Kontroli Państwa (art. 9 konstytucji z dnia 17 marca 1921 r.) wszystkie kompetencje Najwyższej Izby Kontroli Państwa przekazuje się Prezydium Krajowej Rady Narodowej, które wykonywuje kontrolę przez specjalne Biuro Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

§ 2. Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego oraz wszystkie resorty i inne podległe im instytucje, urzędy, zakłady, przedsiębiorstwa i t. p. państwowe i samorządowe, będą udostępniać Biuru Kontroli do wglądu, znajdujące się w ich dyspozycji dokumenty finansowe (budżety, plany finansowo gospodarcze, dokumenty przychodowe i rozchodowe, księgi rachunkowe i t. p.), umożliwić kontrolę mienia publicznego oraz pod publicznym zarządem się znajdującego (kasy, magazyny, inwentarz i t. p.), oraz udzielać wszelkich wyjaśnień w sprawach organizacyjnych, administracyjnych, gospodarczych i finansowych.

Art. 17. Rady narodowe, jako organ kontroli społecznej, mają prawo w swoim zakresie działania wyłaniania i wyznaczania nadzwyczajnych komisji dla poszczególnych spraw, z prawem wzywania świadków i rzeczoznawców, oraz przesłuchiwania stron zainteresowanych.

Rozdział IV.

Funkcjonowanie rad narodowych.

Art. 18. § 1. Posiedzenia rad narodowych wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych, odbywają się obowiązkowo przynajmniej raz na miesiąc, zaś Krajowej Rady Narodowej, przynajmniej raz na kwartał.

§ 2. Poza tym, posiedzenie rady narodowej może być zwołane w każdym czasie przez prezydium rady z inicjatywy własnej, lub też na wniosek przynajmniej $\frac{1}{4}$ członków rady.

§ 3. Obecność na posiedzeniu rady narodowej jest obowiązkowa. Członek rady, opuszczający bez uzasadnionej przyczyny 2 posiedzenia rady, może być uchwałą prezydium rady pozbawiony mandatu. O pozbawieniu mandatu delegata zostaje powiadomiony odnośny organ wysyłający, celem wystąpienia innego delegata.

§ 4. Każdej radzie narodowej przysługuje prawo zawieszenia swych członków w prawach członkowskich zwykłą większością głosów i wykluczenia z rady większością $\frac{2}{3}$ głosów. Organizacja delegująca ma prawo wysłać nowego przedstawiciela na miejsce wykluczonego członka rady.

Wykluczonemu, lub zawieszonemu członkowi przysługuje prawo odwołania się do hierarchicznie wyższej rady narodowej.

Art. 19. Rady narodowe winny być zwołane na sesję budżetową najpóźniej w styczniu, przed rozpoczęciem roku budżetowego.

Art. 20. Do prawomocności uchwał potrzebna jest zwykła większość głosów, przy obecności przynajmniej $\frac{1}{3}$ liczby członków, faktycznie powołanych w myśl art. 4 i 6.

Art. 21. § 1. Rady narodowe zorganizowane są na zasadzie hierarchicznego podporządkowania się.

§ 2. Władzą zwierzchnią i nadzorczą wszystkich rad narodowych jest Krajowa Rada Narodowa, która ustala linie wytyczne i nadaje kierunek pracom innych rad narodowych.

§ 3. Krajowa Rada Narodowa może rozwiązać każdą bezpośrednio lub pośrednio hierarchicznie niższą radę narodową i zawiesić lub wykluczyć poszczególnych jej członków.

Art. 22. § 1. Każda rada narodowa niższego stopnia przedkłada hierarchicznie wyższej, terytorialnie właściwej radzie narodowej sprawozdanie ze swej działalności nie później niż dnia 15 każdego miesiąca kalendarzowego.

§ 2. Sprawozdanie winno obejmować okres jednego miesiąca kalendarzowego.

§ 3. Odpisy protokołów posiedzeń rady winny być w trybie przewidzianym w § 1, przedkładane nie później niż dnia 7-go po odbyciu posiedzenia.

§ 4. Sprawozdania z działalności wojewódzkich rad narodowych winny być przedkładane w trybie przewidzianym w §§ 1, 2 i 3, Krajowej Radzie Narodowej.

§ 5. Za wykonanie powyższych postanowień odpowiada osobiście przewodniczący rady.

Art. 23. Każda uchwała rady narodowej (wojewódzkiej, powiatowej, miejskiej i gminnej) pozostająca w sprzeczności z ustawą niniejszą, lub innymi obowiązującymi przepisami, będzie uchylona w trybie nadzoru przez Krajową Radę Narodową.

Art. 24. Posiedzenia rad narodowych są jawne, w poszczególnych wypadkach rady narodowe mogą uchwalić tajność posiedzenia.

Art. 25. Krajowa i terenowe rady narodowe posługują się pieczęcią z Orłem Piastowskim.

Rozdział V.

Kompetencja rad narodowych.

Art. 26. Zakres działania Krajowej Rady Narodowej obejmuje:

- 1) ustawodawstwo;
- 2) planowanie działalności publicznej w szczególności ustalania budżetów i planów świadczeń w naturze;
- 3) ustalanie stanu liczebnego wojska oraz liczby mającego być pobranym rekrutą;
- 4) kontrolę działalności organów wykonawczych z punktu widzenia zgodności z ustawami i uchwalonymi planami, oraz polityki i celowości;
- 5) powoływanie i odwoływanie organów wykonawczych, — to jest Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, lub jego poszczególnych członków, oraz Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego;
- 6) uchwalanie w drodze ustawy podstawowych aktów gospodarki, jako to: zaciągania pożyczek, zbycia, zamiany, lub obciążania nieruchomości państwowego, przyjęcia gwarancji finansowych;
- 7) zatwierdzanie umów handlowych, celnych oraz stałe obciążających Państwo pod względem finansowym;

8) uchwalanie w drodze ustawy nadzwyczajnych aktów politycznych, jak to: wypowiedanie wojny, zawarcie pokoju, zawarcie przymierza, wprowadzenie stanu wyjątkowego, wprowadzenie stanu wojennego, zatwierdzenie międzynarodowych umów państwowych, wprowadzających przepisy prawne, obowiązujące obywateli polskich albo zmieniające granice państwa, amnestia.

Art. 27. Poza uprawnieniami przysługującymi Krajowej Radzie Narodowej z art. 26, Krajowa Rada Narodowa uprawniona jest do powołania w momencie uznanym przez siebie za odpowiedni, Tymczasowego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 28. Do kompetencji terenowych rad narodowych należy w zakresie ich właściwości terytorialnych:

- 1) planowanie działalności publicznej, w szczególności: ustalanie budżetu, oraz planu świadczeń w naturze;
- 2) kontrola działalności organów wykonawczych (państwowych i samorządowych) z punktu widzenia legalności, celowości i zgodności z zasadniczą linią działalności Krajowej Rady Narodowej;
- 3) powoływanie samorządowych organów wykonawczych;
- 4) zawieranie umów w sprawie zaciągnięcia pożyczki, zbycia, zmiany lub obciążenia majątku nieruchomego.

Art. 29. § 1. Niezależnie od uprawnień przewidzianych w art. 28, radom narodowym może być, stosownie do postanowień, zawartych w art. 3 ust. 4 konstytucji z dnia 17 marca 1921 r., przekazany właściwy zakres ustawodawstwa.

§ 2. Przekazanie to może nastąpić tylko każdorazową uchwałą Krajowej Rady Narodowej.

Art. 30. § 1. Prace każdej rady narodowej w zakresie planowania i budżetowania winny być zakończone przed dniem 1 kwietnia.

§ 2. Projekty planów (preliminarze budżetowe) winny być przedłożone przez właściwe organy wykonawcze, Krajowej Radzie Narodowej i innemu radom narodowym — do dnia 1-go stycznia.

§ 3. O ile do dnia 1-go kwietnia dana rada narodowa nie uchwali budżetu lub przedłożonych jej planów, przewodniczący rady narodowej zarządzi ogłoszenie budżetu i planów w brzmieniu, zaprojektowanym przez organy wykonawcze

Rozdział VI.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 31. Na terenach Rzeczypospolitej Polskiej, pozostających jeszcze pod okupacją, terenowe rady narodowe tworzą się w trybie i na zasadach, wyrażonych w Statucie Tymczasowym Rad Narodowych z dnia 1-go stycznia 1944 r.

Art. 32. § 1. Istniejące na terenach oswoobodzonych spod okupacji rady narodowe, które powstały w trybie i na zasadach przepisów Statutu Tymczasowego Rad Narod. z dn. 1 stycznia 1944 r. — z wyjąt-

kiem Krajowej Rady Narodowej — winny w terminie do dnia 1 listopada 1944 r. dostosować swoją organizację do zasad ustawy niniejszej.

§ 2. Istniejące na terenach pozostających jeszcze pod okupacją rady narodowe, winny dostosować swoją organizację do zasad ustawy niniejszej w terminie dni 30 od chwili oswobodzenia spod okupacji.

§ 3. Krajowa Rada Narodowa uzupełni swój skład delegatami z terenów już oswobodzonych spod okupacji w trybie wskazanym ustawą niniejszą, w terminie do dnia 1 stycznia 1945 r., zaś delegatami z terenów znajdujących się jeszcze pod okupacją, w ciągu dni 90 od momentu oswobodzenia.

Art. 33. Z chwilą przeprowadzenia wyborów powszechnych do ciał parlamentarnych na zasadach konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. Krajowa Rada Narodowa ulegnie automatycznemu rozwiązaniu.

29

DEKRET

POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 23 listopada 1944 r.

o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego.

(Dz. U. R. P. Nr. 74, 1944, poz 74)

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 3) — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

1. Zakres zadań samorządu terytorialnego.

Art. 1. Do zakresu działania samorządu terytorialnego należą sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, o ile nie są wyraźnie zastrzeżone do kompetencji władz państwowych.

Art. 2. Do zakresu działania samorządu terytorialnego nie należą sprawy:

- a) zagraniczne i handlu zagranicznego,
- b) wojskowe,
- c) wymiaru sprawiedliwości,
- d) lasów,
- e) górnictwa,
- f) lotnictwa, kolei, dróg kołowych państwowych i wojewódzkich oraz dróg wodnych,
- g) poczty i telekomunikacji,
- h) waluty i ubezpieczeń,
- i) państwowych podatków, opłat, cel, akcyz i monopolii.

Art. 3. Samorząd terytorialny reprezentowany przez terenową radę narodową stanowi korporację prawa publicznego i posiada osobowość prawną.

Art. 4. Ustawy wojewódzkie, przewidziane w art. 29 ustawy z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 22), nabierają mocy obowiązującej na obszarze województwa po zatwierdzeniu przez Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej z kontra-

Art. 34. Zmiana lub uchylenie mocy obowiązującej ustawy niniejszej może nastąpić tylko uchwałą Krajowej Rady Narodowej, powziętą większością kwalifikowaną $\frac{2}{3}$ głosów, przy obecności co najmniej połowy liczby członków Krajowej Rady Narodowej.

Art. 35. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezydium Krajowej Rady Narodowej i Polskiemu Komitetowi Wyzwolenia Narodowego.

Art. 36. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej
Bolesław Bierut

Przewodniczący Polskiego Komitetu
Wyzwolenia Narodowego:

Edward Osóbka-Morawski

sygnatą Przewodniczącego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego i właściwego kierownika resortu, oraz po ogłoszeniu w dzienniku urzędowym województwa.

Art. 5. § 1. Każda rada narodowa niższego stopnia podlega bezpośredniemu nadzorowi rady narodowej wyższego stopnia.

§ 2. Wszystkie uchwały rad narodowych: wojewódzkiej, powiatowej, miejskiej i gminnej dotyczące:

- a) budżetu i planu świadczeń w naturze,
 - b) wprowadzenia i pobierania podatków i opłat,
 - c) zaciągnięcia pożyczki lub objęcia zobowiązania,
 - d) nabywania, pozbywania i obciążania majątku nieruchomego,
 - e) lokaty kapitału
- wymagają zatwierdzenia prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

§ 3. Zatwierdzeniu podlegają również wszystkie uchwały, które w myśl dotychczas obowiązujących przepisów dla samorządów, podlegały zatwierdzeniu władz nadzorczych.

Art. 6. Prezydium rady narodowej właściwej do zatwierdzania uchwał wyszczególnionych w art. 5 § 2 i 3 powoźmie decyzję w przeciągu dni 30 od dnia zawiadomienia o uchwale. W tym przedmiocie stosuje się postanowienia zawarte w art. 39 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 454).

Art. 7. § 1. Prezydium każdej hierarchicznie wyższej rady narodowej ma prawo z urzędu lub na wniosek wstrzymać w ciągu 14 dni od dnia zawiadomienia wykonanie każdej uchwały rady hierarchicznie niższej oraz uchwały organu wykonawczego, którą uważa za niezgodną z prawem, niecelową lub niezgodną z zasadniczą linią działalności Krajowej Rady Narodowej.

§ 2. Rada narodowa lub organ wykonawczy, którego uchwała została zakwestionowana, ma prawo w ciągu dni 7 od otrzymania o tym wiadomości powziąć reasumpcję zakwestionowanej uchwały.

§ 3. W wypadku wstrzymania wykonania uchwały rady narodowej zakwestionowana uchwała winna być bezzwłocznie przedłożona Krajowej Radzie Narodowej, zaś w wypadku wstrzymania wykonania uchwały organu wykonawczego radzie narodowej hierarchicznie wyższej, o ile rada narodowa lub jej organ wykonawczy nie skorzysta z uprawnień zawartych w § 2.

Art. 8. Rada narodowa wyższego stopnia ma prawo kontroli i inspekcji działalności rady narodowej niższego stopnia i jej organu wykonawczego.

II. Organy wykonawcze samorządu wojewódzkiego i powiatowego.

Art. 9. Zwierzchni nadzór państwowy nad działalnością wojewódzkich i powiatowych samorządowych organów wykonawczych sprawuje Kierownik Resortu Administracji Publicznej.

Art. 10. Organem wykonawczym wojewódzkiej rady narodowej jest wydział wojewódzki.

Art. 11. Wydział wojewódzki składa się ze 6 członków wybranych przez wojewódzką radę narodową spośród jej członków lub też spośród mieszkańców danego województwa. Za wybranych uważa się tych, którzy otrzymali kolejno największą ilość głosów.

Art. 12. § 1. Członkami wydziału wojewódzkiego mogą być osoby, które mają przynajmniej 5-letnią pracę w dziedzinie państwowej, samorządowej lub społecznej.

§ 2. Pracownicy państwowi i samorządowi wybrani na członków wydziału wojewódzkiego w razie przyjęcia wyboru otrzymują na czas pełnienia tych funkcji bezpłatny urlop, zaliczalny do wystugi emerytalnej.

§ 3. Członkowie wydziału wojewódzkiego otrzymują diety w wysokości ustalonej rozporządzeniem Kierownika Resortu Administracji Publicznej.

Art. 13. Przewodniczącym wydziału wojewódzkiego jest z urzędu wojewoda lub jego zastępca.

Art. 14. Wszystkie czynności biurowe wydziału wojewódzkiego załatwia właściwy urząd wojewódzki.

Art. 15. Wydział wojewódzki zwołuje przewodniczący przynajmniej raz na dwa tygodnie. Wydział musi być zwołany jeżeli tego zażąda dwóch jego członków.

Art. 16. Do powzięcia uchwał wydziału wojewódzkiego wymagana jest obecność przewodniczącego i przynajmniej trzech członków wydziału. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 17. Wydział wojewódzki:

- a) przygotowuje sprawy mające wejść pod obrady wojewódzkiej rady narodowej lub jej prezydium;
- b) decyduje we wszystkich sprawach niezatrzymanych do decyzji rady lub jej prezydium;
- c) wykonuje uchwały rady lub jej prezydium;
- d) wykonuje na zlecenie rady lub jej prezydium kontrolę nad działalnością organów wykonawczych samorządu niższego stopnia oraz organów administracji państwowej;

e) sprawuje władzę porządkową nad prezydentami, wiceprezydentami, członkami zarządów miast wydzielonych oraz członkami wydziałów powiatowych;

f) wykonuje inne czynności poruczone mu przez ustawy;

g) składa sprawozdanie ze swej działalności prezydium właściwej rady narodowej, przynajmniej raz na miesiąc.

Art. 18. W wypadkach niecierpiących zwłoki przewodniczący wydziału wojewódzkiego samodzielnie wydaje niezbędne zarządzenia w sprawach należących do zakresu działania wydziału, obowiązany jest wszakże wyjednać na najbliższym posiedzeniu wydziału zatwierdzenie dla tych czynności.

Art. 19. Kary porządkowe są następujące

- a) upomnienie,
- b) nagana.

Art. 20. § 1. Władzę dyscyplinarną nad prezydentami, wiceprezydentami, członkami zarządów miast wydzielonych oraz członkami wydziałów powiatowych, sprawuje komisja dyscyplinarna, złożona z 7-miu członków wybranych przez wojewódzką radę narodową.

§ 2. Kary dyscyplinarne są następujące:

- a) grzywna do 5.000 zł,
- b) złożenie z urzędu.

§ 3. Osobie ukaranej służy prawo odwołania się w ciągu 7-miu dni od orzeczenia nakładającego karę porządkową do Kierownika Resortu Administracji Publicznej, zaś od orzeczenia nakładającego karę dyscyplinarną — do Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

§ 4. Sposób powoływania i tryb postępowania komisji dyscyplinarnej określi rozporządzenie Kierownika Resortu Administracji Publicznej.

Art. 21. § 1. W wypadkach powtarzających się wykroczeń porządkowych oraz w wypadkach niecierpiących zwłoki, gdy działalność organów wymienionych w art. 17 pkt. e) — naraża lub narazić może interes publiczny na oczywistą szkodę, wydział wojewódzki może cały organ lub poszczególnych jego członków zawiesić w urzędowaniu, zawiadamiając równocześnie o dokonany zawieszeniu Kierownika Resortu Administracji Publicznej z podaniem motywów zawieszenia.

§ 2. W wypadku zawieszenia w urzędowaniu całego organu wykonawczego funkcje wykonawcze sprawuje tymczasowo prezydium właściwej rady narodowej.

Art. 22. Organem wykonawczym powiatowej rady narodowej jest wydział powiatowy.

Art. 23. Postanowienia zawarte w art. 11 — 21 mają odpowiednie zastosowanie do wydziałów powiatowych z tym, że wydział powiatowy jest władzą porządkową dla burmistrzów, wójtów, sołtysów oraz członków zarządów gmin wiejskich i miast niewydziałonych.

W sprawach kar porządkowych służy odwołanie do wojewody, a w sprawach dyscyplinarnych do prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

III. Organy wykonawcze samorządu miejskiego i gminnego.

Art. 24. Organem wykonawczym miejskiej rady narodowej jest zarząd miejski.

Art. 25. § 1. Zarząd miejski składa się: w miastach wydzielonych z prezydenta i wiceprezydenta, w miastach niewydzielonych z burmistrza i wiceburmistrza, a ponadto we wszystkich miastach z 3 — 6 członków zarządu.

§ 2. W miastach liczących ponad 50.000 mieszkańców rada narodowa może powiększyć liczbę wiceprezydentów do dwóch, wyjątkowo zaś do 3-ech jeżeli wymaga tego większy rozwój gospodarki miejskiej. Uchwała o powiększeniu ilości stanowisk wiceprezydentów, wymaga zatwierdzenia właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

Art. 26. § 1. Prezydenta i wiceprezydentów oraz burmistrza i wiceburmistrza wybiera właściwa miejska rada narodowa zwykłą większością głosów obecnych.

§ 2. Wybór prezydenta i wiceprezydentów wymaga zatwierdzenia Kierownika Resortu Administracji Publicznej, po wysłuchaniu opinii prezydium wojewódzkiej rady narodowej, zaś wybór burmistrza i wiceburmistrza wymaga zatwierdzenia wojewody, po wysłuchaniu opinii prezydium powiatowej rady narodowej.

Art. 27. Liczbę członków zarządu miejskiego ustala miejska rada narodowa. Odnośna uchwała wymaga zatwierdzenia Kierownika Resortu Administracji hierarchicznie wyższej.

Art. 28. Członków zarządu miejskiego wybiera miejska rada narodowa. Za wybranych uważa się tych, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów.

Art. 29. Prezydenci miast pełnią zarazem funkcje starostów grodzkich i w tym zakresie służbowo podlegają wojewodzie.

Art. 30. Organem wykonawczym gminnej rady narodowej jest zarząd gminny.

Art. 31. § 1. Zarząd gminny składa się z wójta podwójciego i trzech członków zarządu wybieranych przez gminną radę narodową w sposób przewidziany dla burmistrzów i członków zarządów miejskich.

§ 2. Wybór wójta i podwójciego wymaga zatwierdzenia przez właściwego starostę.

Art. 32. § 1. Wójtowi, dla celów administracji gromad, podlegają sołtysi i podsołtysi (po jednym sołtysie i podsołtysie dla każdej gromady) wybrani przez ogólne zebranie mieszkańców gromady.

§ 2. Sołtysi lub podsołtysi biorą udział w posiedzeniach zarządu gminnego z głosem doradczym jedynie w wypadku, gdy przedmiotem obrad są sprawy dotyczące danej gromady.

Art. 33. Zakres działania miejskich oraz gminnych rad narodowych, i ich organów wykonawczych określają postanowienia art. 43—48 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) — z wyjątkiem postanowień zawartych w art. 43 ust.

(1) pkt. c, d — zdanie ostatnie, e, f, g oraz ust. (2), art. 44 ust. (1) pkt. e, ust. (4), zdanie 1 i 2 ust. (5), art. 45, art. 46 ust. (3) i (4), zdanie ostatnie ust. (6) oraz w art. 47 ust. (1), — które nie mają zastosowania.

Art. 34. § 1. Wybory członków organów wykonawczych rad narodowych są tajne.

§ 2. W razie opróżnienia stanowiska członka organu wykonawczego z jakichkolwiek przyczyn, właściwa rada narodowa obowiązana jest w przeciągu miesiąca dokonać wyborów uzupełniających.

IV. Przepisy ogólne.

Art. 35. § 1. Organy wykonawcze rad narodowych mogą być rozwiązane przez rady narodowe wyższego stopnia.

§ 2. Przeciw decyzji rozwiązującej organ wykonawczy służy radzie narodowej, która odnośny organ wybrała, prawo odwołania się do rady narodowej wyższego stopnia od rady rozwiązującej.

Art. 36. Dekret niniejszy nie ma zastosowania do miasta stołecznego Warszawy i Łodzi.

Art. 37. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikowi Resortu Administracji Publicznej.

Art. 38. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Przewodniczący Polskiego Komitetu
Wyzwolenia Narodowego:

Edward Osóbka-Morawski

wz. Kierownik Resortu Administracji Publicznej:
Mgr. Adam Ostrowski.

30

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 20 listopada 1944 r.

**o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej
o podatku od lokali.**

(Dz. U. R. P. Nr. 12/1944, poz. 66).

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 3) — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 505) wprowadza się następujące zmiany:

Art. 5 otrzymuje brzmienie:
„Stopa podatku wynosi:

- 1) dla lokali jednoizbowych — 10 proc. podstawy wymiaru,
- 2) dla lokali dwu i trzyizbowych — 20 procent podstawy wymiaru,
- 3) dla lokali czteroizbowych i większych 30 procent podstawy wymiaru.

Art. 2. Art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Podatek od lokali za każdy rok płatny jest w czterech równych ratach kwartalnych:
za I kwartał do dnia 31 marca
za II kwartał do dnia 30 czerwca
za III kwartał do dnia 30 września
za IV kwartał do dnia 31 grudnia

Art. 3. Postanowienia niniejszego dekretu mają zastosowanie także do wypadków, kiedy wymiaru podatków od lokali za ubiegły okres nie dokonano lub wymierzony podatek nie został przez płatnika uiszczony.

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikowi Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Przewodniczący Polskiego Komitetu

Wyzwolenia Narodowego:

Edward Osóbka-Morawski

Kierownik Resortu Gospodarki Narod. i Finansów:

Jan Stefan Haneman

31

DEKRET

z dnia 13 kwietnia 1945 r.

o reformie samorządowego systemu podatkowego

(Dz. U. R. P. Nr. 13 — 1945, poz. 73).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Przekazuje się na r. 1945 związkom samorządu terytorialnego wymiar, pobór, ściąganie i wpływy:

1) państwowego podatku gruntowego, pobieranego na zasadzie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 594),

2) podatku od nieruchomości, pobieranego na zasadzie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 14),

3) podatku od lokali, pobieranego na zasadzie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 505), zmienionego dekretem Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 20 listopada 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 66).

Art. 2. Zaległości w podatkach, wymienionych w art. 1, powstałe przed wejściem w życie niniejszego dekretu, przekazuje się związkom samorządu terytorialnego.

Art. 3. (1) Stawki podatku gruntowego na r. 1945 ustala się w wysokości następującej:

- a) z 1 ha gruntów uprawnych, łąk, ogrodów i sadów — 50 zł,
- b) z 1 ha gruntów pozostałych z wyłączeniem nieużytków — 5 zł.

(2) Gminne (miejskie) rady narodowe mogą podwyższyć stawki podatku, ustalone w ust. (1). Podwyższenie stawek nie może przekroczyć 100 proc., a dla gruntów, zajętych pod ogrody, sady i inne specjalne uprawy (zioła lecznicze, kwiaty i t. p.) — 200 proc. stawek, podanych w ust. (1). Ponadto gminne (miejskie) rady narodowe mogą podwyższyć stawki podatku, ustalone w ust. (1) na cele budowy i odbudowy szkół najwyżej do wysokości 20 proc. Odnośne uchwały, wymagają zatwierdzenia przez prezydium rady narodowej bezpośrednio wyższego stopnia oraz prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

(3) Na obszarze tych gmin wiejskich i miejskich niewydziałonych, które w r. 1945 nie wykorzystują uprawnienia do podwyższenia stawek podatku na podstawie przepisu ust. (2) niniejszego artykułu, albo wykorzystują je tylko częściowo, może powiatowa rada narodowa uchwalić podwyżkę stawek aż do granic maksymalnych, w tymże ust. (2) określonych. To samo uprawnienie przysługuje wojewódzkiej radzie narodowej w stosunku do tych gmin, na obszarze których ani gminna (miejska), ani powiatowa rada narodowa nie uchwali podwyższenia stawek podatku lub uchwali je tylko częściowo.

(4) Wymiaru podatku w odniesieniu do całości gruntów, należących do uczestników gromady, dokonują z zastosowaniem stawek, wymienionych w ustępach poprzednich, zarządy gminne pod kontrolą gminnych rad narodowych, podziału zaś podatku na poszczególnych płatników w gromadzie dokonują komisje gromadzkie pod kontrolą tychże rad narodowych, stosując większe lub mniejsze obciążenie podatkowe w zależności od wielkości gospodarstwa, rodzaju uprawy, urodzajności gruntów, stanu zagospodarowania i stopnia zniszczeń wojennych.

Art. 4. Ustalony stosownie do przepisu art. 3 ust. (4) podatek gruntowy:

1) podwyższa się dla gospodarstw rolnych o obszarze:

- powyżej 10 ha do 20 ha — o 10 proc.
- powyżej 20 ha do 30 ha — o 25 proc.
- powyżej 30 ha — o 50 proc.

2) obniża się dla gospodarstw rolnych o obszarze do 5 ha — o 30 proc.

Art. 5. (1) Ust. (5) art. 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 14) otrzymuje brzmienie:

„(5) Przy ustalaniu wartości obiegowej budynków fabrycznych dolicza się wartość maszyn i urządzeń technicznych, stanowiących przynależność tych budynków”.

(2) Art. 7 dekretu wymienionego w ust. (1) niniejszego artykułu, otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 7. (1) Podatek wynosi:

- a) od podstawy wymiaru, nie przekraczającej 1.000 zł — 20 proc.,
- b) od podstawy wymiaru, przekraczającej 1.000 zł — 30 proc.

(2) Ponadto gminne (miejskie) rady narodowe mogą podwyższyć stawki podatku ustalone w ust. (1) na cele budowy i odbudowy szkół najwyżej do wysokości:

4 proc. — przy podstawie wymiaru, nie przekraczającej 1.000 zł,

6 proc. — przy podstawie wymiaru, przekraczającej 1.000 zł.

Odnośne uchwały wymagają zatwierdzenia przez prezydium rady narodowej bezpośrednio wyższego stopnia oraz prezydium wojewódzkiej rady narodowej”.

Art. 6 (1) Z wpływów, osiągniętych w gminach wiejskich i miastach niewydziałonych z wymiaru podatku gruntowego, przypada:

60 proc. na rzecz gmin,

20 proc. na rzecz powiatowych związków samorządowych,

10 proc. na rzecz wojewódzkich związków samorządowych,

10 proc. na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

(2) W miastach wydzielonych otrzymują gminy 80 proc., wojewódzkie związki samorządowe — 10 proc. i komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy — 10 proc. wpływów z podatków.

Art. 7. (1) Z wpływów, osiągniętych z podatku od nieruchomości na obszarze gmin wiejskich i miast niewydziałonych przypada:

80 proc. na rzecz gmin,

10 proc. na rzecz powiatowych związków samorządowych,

10 proc. na rzecz wojewódzkich związków samorządowych.

(2) W miastach wydzielonych otrzymują gminy 90 proc., zaś wojewódzkie związki samorządowe 10 proc. wpływów z podatku.

Art. 8. Wpływy z podatku od lokali przypadają w całości na rzecz tych gmin, na obszarze których znajdują się objekty podatkowe.

Art. 9. W art. 32a ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 454 z 1936 r.) w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. o poprawie finansów związków samorządu terytorialnego i o zmianie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 455) — ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Specjalne dopłaty na budowę, pobierane na podstawie ust. (1) nie mogą przekraczać 35 procent kosztów budowy drogi o nawierzchni szutrowej, szerokości nie przekraczającej 5 m — po potrąceniu świadczeń w naturze — oraz nie mogą obciążać właścicieli w pasie przydrożnym, szerszym niż 3 km z każdej strony drogi. Wymiar dopłaty dla indywidualnego płatnika nie może przekraczać:

a) w stosunku do właścicieli gruntów w strefie do 1 km — 60 proc., w strefie 2 km — 45 proc., w strefie pozostałej — 30 proc. podatku gruntowego, obliczonego stosownie do przepisów art. 3 ust. (1) dekretu z dnia 14 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 73),

b) w stosunku do właścicieli przedsiębiorstw:

1) w strefie do 1 km — 15 proc. opłat rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć, pobieranych na zasadzie ustawy z dnia 25 kwietnia

1938 r. o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 293), w brzmieniu dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 22-go grudnia 1944 r. o zmianie ustawy o opłatach rejestracyjnych dla przedsiębiorstw i zajęć (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 86), zmienionego dekretem z dnia 11 kwietnia 1945 r. o zmianie ustawy o opłatach rejestracyjnych dla przedsiębiorstw i zajęć (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 66), 25 proc. zaś od zakładów i przedsiębiorstw, wymienionych w dziale I lit. a) II lit. a) części III załącznika do art. 7 wymienionej ustawy, jeżeli zatrudniają ponad 100 pracowników,

2) w strefie pozostałej — specjalne dopłaty na budowę nie mogą przewyższać 10 proc., a w stosunku do zakładów i przedsiębiorstw, wymienionych w dziale I lit. a), II lit. a) części III załącznika do art. 7 wymienionej ustawy — 15 proc. opłat rejestracyjnych, jeżeli zatrudniają ponad 100 pracowników.

c) w stosunku do płatników podatku od nieruchomości w strefie do 1 km — 2 proc., a w strefie pozostałej — 1 proc. podstawy wymiaru podatku od nieruchomości, ustalonej stosownie do przepisów dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 14), zmienionego dekretem z dnia 13 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 73).

Art. 10. Na czas do dnia 31 grudnia 1945 r. zawieszają się moc obowiązującą przepisów:

1) art. 2 pkt. 8 i 9, art. 3 — 8, 10 i 13 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593),

2) art. 12 ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 292).

3) art. 24 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 6 z 1936 r.),

4) art. 2, 3, 4, 6 — 9d, 10 — 17, 19 i 22 — 24 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 454 z 1936 r. i Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 59 z 1938 r.).

5) art. 9 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 505).

6) art. 50 pkt. a) i b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zbiorach rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 16 z 1933 r.) w brzmieniu art. 15 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593).

7) art. 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych, tudzież niektórych podatków budynkowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) w brzmieniu art. 14 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593).

8) art. 9 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 14).

9) art. 24 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o ulgach inwestycyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 224).

10) ustawy z dnia 27 lutego 1937 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 104), zmienionej ustawą z dnia 10 marca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 132).

Art. 11. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 12. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Równocześnie zawieszają się na obszarze województwa śląskiego w granicach z dnia 31 sierpnia 1939 r. na czas do dnia 31 grudnia 1945 r. moc obowiązującą przepisów, sprzecznych z przepisami niniejszego dekretu i rozciąga się na tenże obszar na ten sam okres czasu moc obowiązującą ustaw i dekretów w ich pełnym brzmieniu, wymienionych w niniejszym dekrete wraz ze zmianami, przez ten dekret wprowadzonymi.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów
Edward Osóbka-Morawski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Ochab

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski.

32

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 15 maja 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu
w sprawie wykonania dekretu o reformie
samorządowego systemu podatkowego.

(Dz. U. R. P. Nr. 20/1945, poz. 113)

Na podstawie art. 11 dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 73) zarządza się, co następuje:

§ 1. (1) Artykuły, powoływane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia, oznaczają artykuły dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 73, zaś paragrafy dotyczą rozporządzenia niniejszego.

§ 2. (1) Wymiaru podatków wymienionych w art. 1, dokonują zarządy miejskie dla gmin miejskich, a zarządy gminne dla gmin wiejskich.

(2) Zarządy gmin miejskich i wiejskich mogą posługiwać się w akcji wymiarowej danymi, posiadanymi przez władze skarbowe.

(3) Władze skarbowe są obowiązane na żądanie zarządów gmin, w miarę możliwości dokonać wstępnych czynności wymiarowych, aż do wypełnienia nakazów płatniczych włącznie. Nakazy zostaną zaopatrzone w podpisy lub pieczęcie przez

właściwe zarządy gmin i doręczone przez nie płatnikom. Równocześnie zarządy gmin założą właściwe księgi biercze.

§ 3. (1) Zarządy gmin miejskich i wiejskich są władzami egzekucyjnymi, powołanymi do przymusowego ściągania zaległości w podatkach, wymienionych w art. 1. Do ich postępowania mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), zmienione rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24), z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78) i z dnia 15 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 340) oraz wydane na ich podstawie instrukcje i zarządzenia.

Ilekcio w wymienionych rozporządzeniach Rady Ministrów jest mowa o władzy egzekucyjnej lub urzędzie skarbowym odnosi się to również do zarządów gmin miejskich i wiejskich.

(2) Władze skarbowe obowiązane są dokonać egzekucji na wezwanie gmin.

(3) W przypadku zbiegu egzekucji, prowadzonej przez gminę w stosunku do danego zobowiązanego, z egzekucją, prowadzoną przez urzędy skarbowe do tegoż zobowiązanego, tytuły wykonawcze łącznie z protokołami dokonanych czynności powinny być — na żądanie urzędu skarbowego — przekazane skarbowej władzy egzekucyjnej celem dalszego prowadzenia egzekucji.

(4) W przypadku zbiegu egzekucji prowadzonej przez gminę z egzekucją, prowadzoną przez urzędy skarbowe co do przedmiotu lub prawa majątkowego, tytuły wykonawcze łącznie z protokołami dokonanych czynności powinny być przekazane urzędowi skarbowemu, celem dalszego prowadzenia egzekucji.

§ 4. Przez zaległości podatków, o których mowa w art. 2, rozumie się sumy, należne na rzecz Skarbu Państwa, specjalnych funduszy oraz dodatki samorządowe.

Podatek gruntowy.

§ 5. Na podstawie aktów: wymiarowych podatku gruntowego, katastralnych komisji klasyfikacyjnych, urzędów ziemskich i wydziałów hipotecyjnych, o ile one zachowały się, władze, wymienione w § 2, sporządzają wykazy, zawierające dla każdej gminy:

- ogólny obszar gruntów w każdej gromadzie,
- obszar gruntów według poszczególnych rodzajów użytków stosownie do przepków art. 3, ust. 1,
- obszar gruntów zwolnionych od podatku gruntowego,
- obszar nieużytków.

Takie same wykazy powinny być sporządzone dla gmin miejskich w odniesieniu dla każdego płatnika.

§ 6. (1) W przypadku, gdyby władze skarbowe nie posiadały aktów, potrzebnych do wymiaru podatku gruntowego, władze wymienione w § 2 sporządzają wykazy gruntów, podlegających podat-

kowi gruntowemu na zasadzie własnych aktów. W braku i takich aktów wykazy gruntów powinny być sporządzone:

- a) w gminach miejskich — na podstawie pisemnych oświadczeń płatników,
- b) w gminach wiejskich — na podstawie pisemnych oświadczeń sołtysów,
- c) w odniesieniu do nierozparcelowanych majątków — na podstawie pisemnych oświadczeń zarządców.

(2) Oświadczenia powinny być sprawdzone i porównane przez władze wymiarowe z dokumentami, wskazującymi obszar gruntów, a będącymi w posiadaniu osób, składających oświadczenia. W przypadku braku dokumentów — w oświadczeniach powinna być wzmianka, że wiarygodność i ścisłość podanych informacji osoby, składające oświadczenia, potwierdzają własnoręcznym podpisem.

§ 7. W wykazach gruntów, o których mowa w poprzednim paragrafie, należy umieścić:

- 1) nazwisko i imię właściciela, użytkownika, dzierżawcy lub posiadacza gruntów,
- 2) ogólny obszar posiadanych gruntów ze wskazaniem dokumentu, potwierdzającego ten obszar, lub wzmiankę o braku takiego dokumentu,
- 3) obszar poszczególnych użytków stosownie do art. 3 ust. (1), lit. a) i b),
- 4) obszar specjalnych upraw,
- 5) obszar gruntów zwolnionych ze wskazaniem podstawy prawnej zwolnienia i odnośnych dokumentów,
- 6) obszar nieużytków.

§ 8. Ugory uważa się za grunty uprawne w rozumieniu art. 3 ust. (1) dekretu.

§ 9. Przez specjalne uprawy, o których mowa w art. 3 ust. (2), rozumie się także uprawy wikliny, chmielu, tytoniu, cykorii i buraków cukrowych.

§ 10. Stosownie do przepisów art. 10 pkt 1 nie korzystają ze zwolnienia od podatku gruntowego:

- 1) grunty osad, objętych postępowaniem scaleniowym, lub powstałe w wyniku scalenia,
- 2) grunty, na których dokonano inwestycji — wymienione w art. 2 pkt 8 i 9 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. P. Nr. 85, poz. 593).

§ 11. (1) Podwyższenie stawek podatku gruntowego na zasadzie art. 3 ust. (2) może nastąpić tylko wówczas, gdy:

- a) wpływy z podatku gruntowego, wymierzonego według stawek, ustalonych w art. 3. ust. (1), nie są wystarczające na pokrycie wydatków związków samorządowych, związanych z wykonaniem ich zadań ustawowych i uzasadnionych istotną potrzebą,
- b) jakość ziemi na obszarze danego związku samorządowego, stan zagospodarowania użytków rolnych, bliskość i możliwość zbycia płodów rolnych i produktów gospo-

darstw hodowlanych po cenach wyższych uzasadnia takie podwyższenie.

(2) Podwyższenie stawek na obszarze, podległym gminnej (miejskiej) radzie narodowej, może dotyczyć tylko całego obszaru gminy i wszystkich rodzajów użytków (art. 3 ust. [1]).

§ 12. Uchwały gminnych (miejskich) rad narodowych o podwyższeniu stawek powinny być szczegółowo umotywowane.

§ 13. (1) Uchwały gminnych (miejskich) rad narodowych o podwyższeniu stawek podatku gruntowego mogą być powzięte tylko przed dokonaniem wymiaru tegoż podatku.

(2) Uchwały powiatowych i wojewódzkich rad narodowych o podwyższeniu stawek podatku gruntowego na zasadzie postanowień ust. (3) art. 3 mogą być powzięte tylko w terminie do 15 sierpnia 1945 r.

(3) Uchwały o podwyższeniu stawek podatku gruntowego powinny wskazywać, czy objęto nimi podwyżkę na cele budowy i odbudowy szkół i w jakiej wysokości.

§ 14. (1) Najpóźniej w ciągu dni 3 po powzięciu uchwały o podwyższeniu stawek podatku gruntowego — uchwała w odpisach powinna być jednocześnie przedstawiona do zatwierdzenia prezydium powiatowej i wojewódzkiej rady narodowej, a w odniesieniu do uchwał rad narodowych miast wydzielonych, prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

(2) Prezydium powiatowej rady narodowej powinno powziąć odpowiednią uchwałę i przesłać ją do prezydium wojewódzkiej rady narodowej najpóźniej w ciągu 3 dni po otrzymaniu uchwały gminnej lub miejskiej rady narodowej.

§ 15. Zatwierdzenie uchwał, podwyższających stawki podatku gruntowego przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej powinno nastąpić najpóźniej w ciągu dni 7 po ich otrzymaniu.

§ 16. Uważa się, że uchwały gminnych lub miejskich rad narodowych o podwyższeniu stawek podatku gruntowego zostały zatwierdzone, o ile w terminach, wyznaczonych w § 14 i 15, nie zapadną odmienne uchwały prezydiów powiatowych lub wojewódzkich rad narodowych.

§ 17. Uchwały rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi o podwyższeniu stawek podatku gruntowego podlegają zatwierdzeniu przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

§ 18. Gminne (miejskie) rady narodowe, które nie zamierzają podwyższyć stawek podatku gruntowego, zawiadomią o tym jednocześnie prezydium powiatowej i wojewódzkiej rady narodowej, a w odniesieniu do miast wydzielonych — prezydium wojewódzkiej rady narodowej na 14 dni przed przystąpieniem do obliczania kwot należnego podatku gruntowego.

§ 19. Postanowienia § 14 ust. (2) i § 15 o terminach mają odpowiednie zastosowanie w przypadkach, wymienionych w poprzednim paragrafie, gdy powiatowa lub wojewódzka rada narodowa zamierza skorzystać z uprawnień przyznanych im w art. 3 ust. (3) dekretu.

§ 20. Grunty majątków nierozparcelowanych zalicza się do gruntów gromady sąsiadującej, w skład, której majątek wchodzi pod względem administracyjnym.

§ 21. O dokonany wymiarze podatku gruntowego za pomocą nakazów płatniczych zawiadamiają:

1) zarządy gminne, — sołtysów każdej gromady lub zarządców majątków nierozparcelowanych,

2) zarządy miejskie — poszczególnych płatników.

§ 22. Nakazy płatnicze podatku gruntowego powinny zawierać:

1) nazwę władzy wymiarowej,

2) nazwisko i imię płatnika lub nazwę gromady,

3) obszar gruntów, podlegających opodatkowaniu według poszczególnych stawek,

4) sumę wymierzonego podatku według stawek z art. 3 ust. (1),

5) wysokość podwyżki (art. 3 ust. 2 i 3),

6) sumę wymierzonego podatku łącznie z podwyżką,

7) podstawę prawną wymiaru,

8) terminy płatności,

9) wskazanie środków odwoławczych,

10) objaśnienie o skutkach niezapłacenia w terminach przepisanych,

11) pieczęć lub podpis władzy wymiarowej.

§ 23. (1) W skład gromadzkich komisji, o którym mowa w art. 3 ust. (4) wchodzi 4 członkowie i sołtys (gromady, jako przewodniczący.

(2) Członków gromadzkich komisji wybierają ogólne zebrania gromadzkie,

(3) Członkami gromadzkich komisji nie mogą być osoby:

a) niepełnoletnie,

b) będące analfabetami,

c) nie będące właścicielami gruntów w danej gromadzie,

d) karane za przestępstwa, popełnione z chęci zysku.

§ 24. (1) Komisje gromadzkie dokonują podziału podatku, wymierzonego od gruntów całej gromady, pomiędzy poszczególnych płatników w gromadzie w zależności od ilości posiadanych przez każdego z nich gruntów (wielkości gospodarstwa), rodzaju uprawy, urodzajności gruntów, stanu zagospodarowania oraz stopnia zniszczeń wojennych.

(2) Uchwały gromadzkiej komisji o podziale podatku zapadają w obecności członka gminnej rady narodowej, nie będącego mieszkańcem danej gromady.

§ 25. Przy podziale podatku, pomiędzy właścicieli gruntów uczestników gromad, powinny być przestrzegane następujące zasady:

a) ogólna suma podatku, wymierzonego od gruntów gromady z zastosowaniem stawek, wymienionych w ust. (1) art. 3 powinna być w całości podzielona przy czym:

b) najniższe obciążenie 1 ha gruntów u poszczególnego płatnika nie może być mniejsze od 30 zł z 1 ha gruntów uprawnych, łąk, ogrodów i sadów i od 5 zł z 1 ha gruntów pozostałych, najwyższe zaś obciążenie nie może być większe od dwukrotnych stawek, wymienionych w ust. (1) art. 3,

c) od sum tak ustalonych (pkt a) i b) oblicza się zniżkę lub wyżkę stosownie do przepisów art. 4,

d) od sum, wynikłych z zastosowania zniżki lub wyżki (pkt c), oblicza się procentowo, uchwaloną wyżkę stawek podatku stosownie do przepisów ust. (2) i (3) art. 3.

§ 26. Gromadzkie komisje po dokonany podziale podatku sporządzą w 2 egzemplarzach listę według wzoru, stanowiącego załącznik do niniejszego paragrafu.

Do list należy dołączyć uchwałę gromadzkiej komisji, zawierającą zasady podziału podatku.

Jeden egzemplarz listy należy przesłać zarządowi właściwej gminy.

§ 27. (1) Gminne rady narodowe kontrolują podział podatku gruntowego, dokonany przez gromadzkie komisje, przy pomocy swych członków lub uprawnionych urzędników zarządu gminnego.

(2) Kontrolujący ma prawo wezwać komisję gromadzką do dokonania ponownego podziału podatku lub poprawienia błędów w przypadku stwierdzenia, że:

a) nie zastosowano się do postanowień § 25,

c) błędnie obliczono obniżkę lub podwyżkę podatku.

§ 28. O dokonany podziale podatku sołtys zawiadamia płatników w sposób w danej gromadzie przyjęty oraz przez wyłożenie listy podziału do wglądu uczestników gromady, o czym umieści wzmiankę na liście, przewidzianej w § 26.

§ 29. Od dokonany wymiarów podatku gruntowego mogą wnosić odwołania sołtys, zarządcy majątków nierozparcelowanych oraz płatnicy w miastach — co do ogólnego obszaru i obszaru użytków opodatkowanych, obszaru gruntów zwolnionych od podatku oraz co do omyłek rachunkowych w obliczeniu podatku.

§ 30. Od dokonany podziału podatku gruntowego przez gromadzkie komisje mogą wnosić odwołania opodatkowani mieszkańcy gromad co do ogólnego obszaru i obszaru opodatkowanych użytków, wysokości nałożonego im podatku oraz co do omyłek rachunkowych.

§ 31. (1) Odwołania powinny być złożone władzy wymiarowej w terminie dni 14 po doręczeniu nakazu płatniczego lub po zawiadomieniu o podziale podatku gruntowego pomiędzy uczestników gromady (§ 28).

(2) Odwołania złożone po terminie, oznaczonym w ust. (1) niniejszego paragrafu, nie podlegają rozpatrzeniu.

§ 32. (1) Odwołania, o których mowa w § 29, rozstrzyga prezydium rady narodowej hierarchicznie wyższego stopnia, której postanowienia są ostateczne w administracyjnym toku instancji.

(2) Odwołania opodatkowanych uczestników gromad rozstrzyga prezydium powiatowej rady narodowej, której postanowienia są ostateczne w administracyjnym toku instancji.

Prezydium gminnej rady narodowej może uwzględnić odwołanie, o ile uzna je za zasadne.

§ 33. (1) Podatek gruntowy płatny jest w 2 równych ratach.

I rata do 30 czerwca

II „ „ 30 września

(2) Na poczet I. raty zarządy gmin pobiorą zaliczkę na podatek gruntowy w wysokości 30 zł z 1 ha gruntów uprawnych, ogrodów, sadów i łąk i 5 zł z 1 ha innych gruntów podlegających opodatkowaniu. Zaliczka płatna jest do dnia 31 maja 1945 r.

Podatek od nieruchomości

§ 34. (1) Do wymiaru podatku od nieruchomości nie stosuje się postanowień §§ 3 i 14 pkt a) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 259).

(2) Stosownie do przepisów art. 10 pkt 9 w czasie do dnia 31 grudnia 1945 roku nowo wzniesione budowle oraz części dobudowane nie korzystają ze zwolnienia od podatku od nieruchomości.

§ 35. Stawki podatku od nieruchomości wraz z podwyżką na cele budowy i odbudowy szkół nie mogą przekroczyć łącznie:

a) od podstawy wymiaru nie przekraczającej 1.000 zł — 24°/_o,

b) od podstawy wymiaru przekraczającej 1.000 zł — 36°/_o,

§ 36. Przepisy §§ 14 — 16 mają odpowiednie zastosowanie do uchwał o podwyższeniu stawek podatku od nieruchomości na cele budowy i odbudowy szkół.

§ 37. Powiatowe i wojewódzkie rady narodowe nie są uprawnione do podwyższenia stawek podatku od nieruchomości na cele budowy i odbudowy szkół.

§ 38. Wartość obiegową budynków fabrycznych wraz z maszynami i urządzeniami technicznymi ustala się według cen z dnia 31 sierpnia 1939 r.

Podatek od lokali

§ 39. Postanowień ust. (1) i (2) § 10 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 258) nie stosuje się do wymiaru podatku od lokali w czasie do dnia 31 grudnia 1945 r.

§ 40. Stosownie do przepisów art. 10 pkt 9 w czasie do dnia 31 grudnia 1945 roku lokale, znajdujące się w nowo wzniesionych budowlach oraz w częściach nadbudowanych lub dobudowanych nie korzystają ze zwolnienia od podatku od lokali.

§ 41. Rata Podatku od lokali za I kwartał 1945 r., której termin płatności upłynął 31 marca 1945 r., płatna jest w ciągu 14 dni po doręczeniu nakazu płatniczego.

Przekazywanie wpływów

§ 42. (1) Z wpływów z podatku gruntowego i z podatku od nieruchomości, uzyskanych w ciągu miesiąca, przekazują gminy powiatowym względnie wojewódzkim związkom samorządowym należne im udziały (art. 6 i 7) najpóźniej do dnia dziesiątego następnego miesiąca.

(2) W tym samym terminie przekazują gminy 10°/_o pobranego w ciągu miesiąca podatku gruntowego na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo - zapomogowego (art. 6) do kasy właściwego urzędu skarbowego na konto tegoż funduszu.

Postanowienia końcowe

§ 43. Postanowienia rozporządzeń Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku od nieruchomości i o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 258 i 259) mają odpowiednie zastosowanie, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

§ 44. W czasie do dnia 31 grudnia 1945 r. mają odpowiednie zastosowanie tylko przepisy §§ 2—8, 11, 18, 33, 84, 85 i 114—124 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 250).

§ 45. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozporządzeniu mają zastosowanie przepisy części czwartej, piątej i szóstej ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 454 z 1936 r. i Nr. 59, poz. 455 z 1938 r.).

§ 46. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Administracji Publicznej:

Edward Ochab

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Lista podziału podatku gruntowego na 194..... r.

gm. powiatu

Załącznik do § 26 rozporządzenia
Ministra Administracji Publicznej
z dnia 15 maja 1945 r., (poz. 113).

L. p.	Nazwisko i imię właściciela, dzierżawcy, użytkownika, posiadacza gospodarstwa rolnego	Obszar gruntów w ha							Wypadek to by według stawek 50 zł i 5 zł z 1 ha (art. 3, ust. 1)	Komisja gromadzka wyznaczyła w zł						Suma
		ogólny	grunty uprawne, łąki, ogrody, sady	specjalne uprawy	inne grunty	zwolnionych	nieużytków	Według stawek zasadniczych (§ 25 pkt a) i b)		po zastosowaniu zniżki lub zwwyżki z art. 4 dekretu	Suma rubryk 10 i 12 przy zwyzce, różnica przy niższe z art. 4	po zastosowaniu zwwyżki z art. 3 ust. 2 i 3 w wysokości od kwoty z rubryki 13	po zastosowaniu zwwyżki na budowę i odbudowę szkół w wysokości od kwoty z rubryki 13	Suma		
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
<u>Przykład:</u>																
1	Wiązka Jan	25	15	—	7	1	2	785.—	800.—	25%	200.—	1000.—	(50%/) 500.—	(20%/) 200.—	1700.—	
2	Baś Jan itd.	5	4	—	1	—	—	205.—	155.—	30%	46.50	108.50	(50%/) 54.20	(20%/) 21.70	184.45	

(strona 1)

Załącznik do § 22 rozporządzenia
Ministra Administracji Publicznej
z dnia 15 maja 1945 r., (poz. 113).Zarząd gminy w
miasta

Nr. księgi bierzezej.....

Nakaz płatniczy

na podatek gruntowy na rok 194.....

od gruntów o obszarze ha

należących do
(nazwisko i imię płatnika lub nazwa gromady)

we wsi gminy pow.

miejsce zamieszkania płatnika

Grunty podlegające opodatkowaniu	Obszar		Wymierzono podatek:				Razem
	ha	a	według stawek zasadniczych 50 lub 5 zł za 1 ha	po zastosowaniu zwolnienia o 30 ⁰ / ₀ , zwyczajki o ⁰ / ₀ z art. 4 dekretu	po podwyższeniu stawek z art. 3 ust. (2) i (3) dekretu o ⁰ / ₀	na budowę i odbudowę szkół podwyższono o ⁰ / ₀	
			zł	zł	zł	zł	
a) grunty uprawne, łąki, ogrody i sady . . .							
b) specjalne uprawy . . .							
e) inne grunty							
Ogółem							

Nieużytki ha

Grunty zwolnione od podatku..... ha

Należność jest płatna w 2 równych ratach:

I rata do 30 czerwca 1945 r. i po potrąceniu zaliczki w kwocie zł, wynosi zł

II rata do 30 września 1945 r. wynosi zł

dnia 194..... r.

(pieczęć lub podpis władzy wymiarowej)

Objaśnienie na odwrotnej stronie.

(strona 2)
(pieczęć
władzy wymiarowej)

Nr. ks. bierzeży

**Dowód doręczenia
nakazu płatniczego na podatek
gruntowy na 194.....r. od gruntów**

we wsi
w mieście gm. pow.

należących do
(nazwisko i imię płatnika lub nazwa gromady)

miejsce zamieszkania w

dnia 194..... r.

Nakaz płatniczy

doręczyłem :

otrzymałem :

.....
(podpis)

.....
(podpis)

Objaśnienie

- 1) Podatek gruntowy wymierzony został na zasadzie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr 85 poz. 593). zmienionego dekretem z dnia 13 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 73).
- 2) Przypadająca należność w myśl § 33 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 15 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 113) płatna jest w terminach, podanych na pierwszej stronie nakazu płatniczego, w kasie zarządu gminy w
miasta
- 3) Od nie wpłaconej w terminie należności przypadają odsetki w wysokości ustawowej, począwszy od dnia następnego po upływie terminu płatności, a nadto w przypadku wdrożenia egzekucji celem przymusowego ściągnięcia należności w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580) z późniejszymi zmianami — pobrane będą koszty egzekucyjne.
- 4) Od wymiaru podatku przysługuje prawo wniesienia odwołania do rady narodowej wyższego stopnia za pośrednictwem władzy wymiarowej w terminie dni 14 od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego. W odwołaniu nie mogą być kwestionowane stawki podatku. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku zapłaty podatku w przepisanych terminach, ani też prawa władzy do przymusowego ściągnięcia tychże należności.

33

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 16 czerwca 1945 r.

w sprawie zgłaszania roszczeń w zakresie ubezpieczeń społecznych powstałych podczas zatrudnienia obywateli polskich w Niemczech i na obszarach okupowanych przez Niemców.

(Monitor Polski Nr. 9/1945 poz. 37).

Celem uzyskania danych potrzebnych do wyegzekwowania od Rzeszy Niemieckiej pretensji obywateli polskich wynikłych z pracy wykonywanej podczas wojny, wzywam obywateli polskich zatrudnionych w okresie od 1 września 1939 r. do 9 maja 1945 r. na obszarach okupowanych przez Niemców (poza t. zw. Generalną Gubernią) i w Rzeszy, do zgłoszenia w terminie do dnia 31 sierpnia 1945 r. w Ubezpieczalni Społecznej właściwej dla obecnego miejsca pobytu roszczeń o wypłatę renty inwalidzkiej, wdowiej lub sieroczej, wynikającej z tytułu:

nieszczęśliwych wypadków, łącznie z wypadkami spowodowanymi przez działania wojenne, oraz

śmierci osób obowiązanych do utrzymania (małżonków, ojców, dzieci) i niezdolności do zarobkowania.

Zgłoszenie może być dokonane ustnie lub na piśmie i powinno zawierać następujące dane:

1. Imię i nazwisko poszkodowanego, jego wiek i adres.
2. Nazwę i adres zakładu pracy, w którym (lub podczas zatrudnienia w którym) nastąpił nieszczęśliwy wypadek (śmierć, powstała niezdolność do zarobkowania).
3. Datę nieszczęśliwego wypadku (śmierci, powstania niezdolności do zarobkowania).
4. Rodzaj nieszczęśliwego wypadku (np. ucięcie ręki, zranienie i t. p.) oraz stopień niezdolności do pracy wskutek wypadku (w braku tego stopień niezdolności do pracy określi lekarz Ubezpieczalni).
5. W stosunku do rodziny zabitych—stopień pokrewieństwa, wiek, imię i nazwisko, stan rodzinny i adres członków rodziny.
6. Wysokość ostatnio pobieranego zarobku.

Osoby, które nie mogły zgłosić swych roszczeń w terminie do dnia 1 sierpnia b.r. Ubezpieczalniom, mogą dodatkowo zgłosić swoje pretensje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Łódź, Śródmiejska 16 w terminie do dnia 31 października 1945 r.

w/z. Minister Pracy i Opieki Społecznej

(—) *Giebartowski*
Podsekretarz Stanu.

34

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 16 czerwca 1945 r.

w sprawie zgłaszania okresu zatrudnienia w Rzeszy i na obszarach okupowanych przez Niemców dla zaliczenia na poczet okresu uprawniającego do uzyskania renty ubezpieczeniowej.

(Monitor Polski Nr. 9/1945, poz. 38).

Celem uzyskania danych potrzebnych do wyegzekwowania od Rzeszy Niemieckiej pretensji obywateli polskich wynikłych z pracy wykonywanej podczas wojny, wzywam obywateli polskich zatrudnionych w okresie od dnia 1 września 1939 r. do 9 maja 1935 r. w Rzeszy Niemieckiej i na obszarach okupowanych przez Niemców poza t. zw. Generalną Gubernią do zgłoszenia w terminie do dnia 31 sierpnia 1945 r. okresu zatrudnienia na tych terenach, celem ewentualnego zaliczenia okresu zatrudnienia tej pracy na poczet okresu uprawniającego do uzyskania renty ubezpieczeniowej.

Zgłoszenie należy dokonać ustnie lub na piśmie w Ubezpieczalni Społecznej właściwej dla obcego miejsca pobytu zatrudnionych.

Zgłoszenia to powinno zawierać następujące dane:

1. Imię, nazwisko, datę urodzenia, imiona rodziców i adres zatrudnionego.
2. Nazwę i adres zakładu pracy (zakładów pracy), w którym (w których) była wykonywana praca.
3. Wysokość zarobków pobieranych w zakładzie pracy (w zakładach pracy).
4. Okres, w którym pracowano w każdym zakładzie pracy.
5. Rodzaj zatrudnienia (robotnik niewykwalifikowany, ślusarz, biuralista i t. p.).

Osoby, które nie mogły zgłosić tych danych w przepisany termin Ubezpieczalniom, mogą dodatkowo zgłosić je Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, Łódź, Śródmiejska 16, w terminie do dnia 31 października 1945 r.

w/z. Minister Pracy i Opieki Społecznej

(—) *Giebartowski*
Podsekretarz Stanu.

35

OBWIESZCZENIE

Wojewody Gdańskiego

z dnia 17 lipca 1945 r.

o objęciu niektórych powiatów Okręgu Mazurskiego i Pomorza Zachodniego — jako Pełnomocnik Okręgowy R. P. dla Ziem Odzyskanych.

Na mocy uchwały Rady Ministrów z dnia 7-go lipca 1945 r. i zarządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 9 lipca 1945 r.

zostałem mianowany

PEŁNOMOCNIKIEM OKRĘGOWYM R. P.
DLA ZIEM ODZYSKANÝCH:

1) powiatów wyłączonych z Okręgu Mazurskiego: Elbląg, Malbork, Sztum i Kwidzyń,

2) powiatów wyłączonych z Okręgu Pomorza Zachodniego: Lębork, Bytowo, Miastko, Słupsk i Sławno.

Obejmując urządowanie na Ziemiach Odzyskanych jako Pełnomocnik Okręgowy R. P., podaję do wiadomości, że będą mi podległy wszystkie władze i urzędy administracji publicznej zarówno zespolone jak i niezespolone.

Wojewoda Gdański
(—) inż. M. S. Okęcki.

36

OBWIESZCZENIE

Wojewody Gdańskiego

z dnia 25 lipca 1945 r.

w sprawie obowiązku uzyskiwania koncesji na zarobkowy przewóz osób i towarów pojazdami mechanicznymi.

W związku z koniecznością unormowania stó-sunków panujących w dotychczasowym zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi, przypominam brzmienie jednoznacznych przepisów ustawy z dnia 14 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336) oraz rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 6 lipca 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Przemysłu i Handlu, Sprawiedliwości, Poczty i Telegrafów oraz Skarbu, a co do § 5 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie wy-

konania ustawy o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi:

„Art. 1 (2). Na zarobkowy przewóz osób lub towarów pojazdami mechanicznymi na drogach publicznych poza obszarami jednej gminy należy, z wyjątkiem przewozów, określonych w art. 8 oraz w art. 3, uzyskać koncesję”.

„Art. 3. (1) Koncesji bez prawa wyłączności na przewóz osób lub towarów na jednej lub na kilku liniach przewozowych, oraz na przewóz towarów w oznaczonych kierunkach lub na oznaczonym obszarze udziela wojewódzka władza administracji ogólnej z wyjątkami, określonymi w art. 4”.

Przewóz osób. Podanie.

„§ 6. (1). Ubiegający się o koncesję powinien złożyć u właściwej władzy podanie z dołączeniem 4-ch odpisów, zawierające następujące dane:

- 1) imię i nazwisko, przynależność państwowa i miejsce zamieszkania ubiegającego się lub siedziba przedsiębiorstwa;
- 2) ilość, rodzaj, typ i pochodzenie pojazdów, którymi ubiegający się o koncesję zamierza obsługiwać linie przewozowe, waga własna pojazdów, waga z pełnym obciążeniem i ilość miejsc;
- 3) określenie linii, wzgl. linii lub sieci linii, na których mają się odbywać przewozy, z dokładnym wyszczególnieniem dróg i odcinków drogowych, ich długości w kilometrach, oraz ważniejszych miejscowości i projektowanych miejsc postoju;
- 4) dane, uzasadniające udzielenie koncesji ze stanowiska potrzeb komunikacyjnych i gospodarczych;
- 5) projektowane taryfy przewozowe;
- 6) projektowany szczegółowy rozkład jazdy;
- 7) dane co do możliwości sfinansowania i wykonywania zamierzonego przedsięwzięcia;
- 8) dane co do kaucji albo polisy ubezpieczeniowej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej, za szkody powstałe wskutek wykonywania przewozów;
- 9) termin, w którym ubiegający się o koncesję zobowiązuje się rozpocząć przewóz częściowo lub w całości.

(2) Ubiegający się o koncesję powinien dołączyć do podania szkic z oznaczeniem dróg, z których zamierza korzystać, z oznaczeniem głównych miejsc postojów i z oznaczeniem istniejących na danym obszarze środków publicznej komunikacji”.

Przewóz towarów. Podanie.

„§ 31. (1) Ubiegający się o koncesję powinien złożyć u właściwej władzy podanie z dołączeniem

4 odpisów, zawierające następujące dane:

- 1) imię i nazwisko, przynależność państwową, miejsce zamieszkania ubiegającego się albo siedziba przedsiębiorstwa;
- 2) ilość, rodzaj, typ i pochodzenie pojazdów, którymi ubiegający się o koncesję zamierza obsługiwać linie przewozowe, względnie obszar przewozu, waga własna pojazdów i waga z pełnym obciążeniem;
- 3) określenie linii, linii lub sieci linii przewozowych, albo obszarów przewozów.

(2) Ubiegający się o koncesję bez prawa wyłączności na linie lub sieci linii przewozowych, albo o koncesję z prawem wyłączności powinien nadto podać plan wykonywania przewozu towarów i projektowane taryfy przewozowe. Plan przewozów powinien wskazywać linie przewozowe, kierunek lub obszar przewozów towarowych, oraz ilość przewozów w pewnym okresie czasu".

Wyjaśniam, że koncesji z prawem wyłączności oraz koncesji na sieci linii przewozowych udziela Minister Komunikacji. Niezależnie od tego te podania, jak wnioski o koncesje zwykłe, kierować należy do Wydziału Komunikacyjnego Urzędu Wojewódzkiego Gdańskiego.

Jedynie prośby o koncesje w obrębie jednej gminy miejskiej składać należy w właściwych Zarządach tych miast.

Zaznaczam, że samowolne wykonywanie zarobkowego przewozu osób i towarów pojazdami mechanicznymi bez koncesji ścigane będzie prawem.

Wojewoda Gdański
(—) inż. M. S. Okęcki.

37

OKÓLNIK

Nr. Og. 370-45 z dnia 20 lipca 1945 r.
w sprawie używania pieczęci urzędowych,
korespondencji specjalnej i wywieszania
flag państwowych.

Do
Wszystkich Starostów i Prezydentów
Miast Wydzielonych.

Celem unormowania używania pieczęci, sprawy korespondencji specjalnej i wywieszania flag państwowych — zarządzam:

I. A. Starosta Powiatowy (Prezydent Miasta Wydzielonego) posiada 2 pieczęcie urzędowe, okrągłe z orłem piastowskim pośrodku:

- 1) pieczęć z napisem: „Starosta Powiatowy...” (oznaczenie powiatu, np. kartuzki, kościerski i t. p.); „Prezydent Miasta...” (nazwa miasta wydzielonego) rozmiar-średnica 36 mm.

Pieczęć powyższą posiada Starosta (Prezydent) w 2-ch egzemplarzach: jeden znajduje się w przechowaniu w Kasie Głównej lub trezorze — w specjalnym zamknięciu; drugi jest w posiadaniu Wicestarosty, który jest odpowiedzialny za użycie pieczęci.

Pieczęć przykłada się na pismach z podpisem Starosty, lub „Starosta w. z.” zawierających zarządzenia, orzeczenia, decyzje, świadectwa i zaświadczenia.

- 2) pieczęć do laku z napisem: „Starosta Powiatowy...” (oznaczenie powiatu np. kartuzki, kościerski i t. d.) „Prezydent Miasta...” (nazwa miasta wydzielonego) rozmiar-średnica 30 mm. Pieczęć powyższą przykłada się na specjalnie uroczystych dokumentach państwowych (na wosku dołączonym kawałkiem sznurka do dokumentu) i używa się do pieczętowania korespondencji specjalnej.

B. Urzędnicy fachowi mają prawo do używania pieczęci okrągłej z orłem piastowskim i napisem, wskazującym ich zależność służbową i charakter urzędowy (np. Starostwo Powiatowe Gdańskie — Lekarz Powiatowy) przy spełnianiu czynności urzędowych lub uwiarogodnianiu orzeczeń, opinii i elaboratów fachowych.

C. Pism w obiegu pomiędzy poszczególnymi instancjami władz administracyjnych oraz pism (do urzędów lub stron) o charakterze wyjaśniającym, zawiadamiającym i t. p. nie należy pieczętować.

D. Pieczęcie przechowuje się w specjalnie zamkniętej kasetce.

E. Do pieczętowania należy używać tuszu czerwonego.

II. Sprawy związane z korespondencją zwykłą są unormowane w instrukcji kancelaryjnej dla Starostw. Korespondencja specjalna (tajna, poufna i szczególna) powinna być przesyłana przez pocztę specjalną. Koperta powinna nosić podpis kopertującego i posiadać w wypadku pisma tajnego 5 pieczęci lakowych lub być przesyłana przez środek i posiadać 1 pieczęć lakową. Koperta powinna być zaklejona dobrym klejem, który nie odkleiłby się po wyschnięciu.

III. Flagi państwowe wywieszają się we wszystkie dni uroczyste o znaczeniu państwowym. Na skutek decyzji Starosty mogą być wywieszane flagi państwowe w inne dni i święta uroczyste. W takim wypadku Starosta podkreślając charakter uroczystości państwowej, zawiadamia, kiedy i jakie flagi mają być wywieszane.

Za wykonanie niniejszego zarządzenia czynię odpowiedzialnych Starostów i Prezydentów Miast Wydzielonych.

Wojewoda Gdański
(—) inż. M. S. Okęcki.

38

OKÓLNİK

Nr. 10 z dnia 25 lipca 1945 r.

w sprawie delegacji na przeloty samolotami komunikacyjnymi.

Na skutek okólnika Dyrekcji Przedsiębiorstwa Państwowego Polskich Linji Lotniczych „LOT“ z dnia 6. VII. 1945 r. oraz ze względu na przeciążenie panujące na liniach komunikacyjnych lotniczych zarządzam:

1. wszystkie delegacje służbowe uprawniające do korzystania z komunikacji lotniczej muszą być poświadczone przez Naczelnika Wydziału Ogólnego Urzędu Wojewódzkiego Gdańskiego, który został upoważniony przeze mnie do stałego podpisywania powyższych delegacji w moim imieniu.

Prezydenci miast: Gdańska, Gdyni i Sopotu mają prawo do poświadczenia delegacji służbowych tylko dla pracowników państwowych i samorządowych I instancji, o ile siedziba danego urzędu lub insty-

tucji mieści się na terenie miasta wydzielonego (wyjątek stanowią urzędnicy Starostwa).

2. ubiegający się o zezwolenie na korzystanie z komunikacji lotniczej winien przedstawić delegację służbową (zawierającą umotywowaną hezwzględną konieczność podróży samolotem) wystawioną przez urząd lub instytucję, w której pracuje. Delegacje służbowe należy składać w Urzędzie Wojewódzkim Gdańskim, Wydział Ogólny, Oddział Organizacyjny.
3. ubiegający się o zezwolenie otrzyma specjalne zaświadczenie (ważne łącznie z delegacją służbową); zaświadczenie to będzie wystawione w 3 egzemplarzach. jeden dla ubiegającego się, drugi dla P. P. L. L. „LOT“, trzeci pozostanie w aktach Oddziału Organizacyjnego, Wydziału Ogólnego Urzędu Wojewódzkiego Gdańskiego.

Wojewoda Gdański
(—) inż. M. S. Okęcki

